

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 97/08-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. marca 2008 predbežne prerokoval sťažnosť I. M., T., zastúpeného advokátkou JUDr. M. K., P., pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 36 Sd 267/2004 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. M. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. novembra 2007 doručená sťažnosť I. M., T. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. M. K., P., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 36 Sd 267/2004.

Sťažovateľ uviedol, že je navrhovateľom vo veci preskúmania rozhodnutia S., B., vedenej na krajskom súde pod sp. zn. 36 Sd 267/2004.

Opravným prostriedkom podaným na krajskom súde sa sťažovateľ domáhal preskúmania rozhodnutia S., B., z 2. júla 2004.

Vo veci krajský súd nekonal efektívne. Bolo nariadené len jedno pojednávanie, a to 29. marca 2005. Krajský súd 29. marca 2005 ustanovil i znalca MUDr. J. L., ktorý jednak nemal potrebnú odbornosť a krajský súd mu trpel jeho pasivitu, ktorá po 8 mesiacoch vyústila do poriadkovej pokuty z 11. januára 2006.

Následne bola ustanovená doc. MUDr. S. V., CSc., ktorej ustanovenie bolo 27. januára 2006 zrušené a v ten istý deň bol ustanovený MUDr. P. Š., CSc. Ten oznámením z 9. marca 2006 krajskému súdu oznámil, že z formálnych administratívnych dôvodov už nie je znalcom. Krajský súd preto 23. marca 2006 zrušil i jeho ustanovenie za znalca vo veci a ustanovil nového znalca MUDr. M. B., CSc. Ten 4. mája 2006 oznámil, že už od roku 2005 nevykonáva znaleckú činnosť. Krajský súd opätovne zrušil ustanoveného znalca a ustanovil v poradí už piateho znalca, a to MUDr. P. K., CSc., ktorý oznámil, že od 10. februára 2006 nie je znalcom. Dňa 31. júla 2006 teda krajský súd zrušil jeho ustanovenie za znalca, a tým istým uznesením ustanovil MUDr. S. J., CSc., ten už však znalecký posudok nepodal, pretože bolo aj jeho ustanovenie 9. októbra 2006 zrušené z dôvodu zverejnenia nálezu ústavného súdu č. k. PL. ÚS 25/05-51 zo 7. júna 2006.

U sťažovateľa spôsobovalo a spôsobilo takéto konanie krajského súdu stav právnej neistoty, a to najmä preto, že predmetom konania bolo preskúmanie rozhodnutia vo veci invalidného dôchodku, t. j. veci, ktorá mala a stále má dopad na existenčnú sféru sťažovateľa, a ktorej povaha si vyžadovala mimoriadnu starostlivosť a pozornosť všeobecného súdu venovanú efektívnemu a rýchlemu postupu, tak aby bol naplnený účel súdneho konania, t. j. odstrániť stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň osoba obrátila so žiadosťou o rozhodnutie, s poukazom na § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (len čo sa konanie začalo, postupuje súd i bez ďalších návrhov tak, aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá).

Priet'ahmi v súdnom konaní vedenom pod sp. zn. 36 Sd 267/2004 nebola odstránená táto právna neistota, čím sa zvyšoval fyzický a psychický tlak na sťažovateľa.

Aj napriek tomu, že krajský súd mal vedieť o konaní o protiústavnosti časti zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov pred ústavným súdom, neurobil žiadne riadne procesné úkony, ktoré mu umožňuje Občiansky súdny poriadok, napr. prerušiť konanie do rozhodnutia ústavného súdu. Neodstránil by tak stav právnej neistoty sťažovateľa, ale znížil by celkový dopad na neho a nevytváral by tak priestor na úzkosť a presvedčenie o šikanovaní jeho osoby zo strany orgánov štátu a zúfale prihliadanie na celý priebeh riešenia jeho veci pred súdom.

Sťažovateľ sa so žiadosťou o ochranu svojich práv obrátil na verejného ochrancu práv a 27. februára 2007 tiež požiadal konajúci súd o rozhodnutie vo veci.

Verejný ochranca práv si osvojil názor predsedníčky krajského súdu, že k priet'ahom nedošlo.

Sťažovateľ je toho názoru, že neodôvodnené priet'ahy, ktorými sa konanie vyznačovalo, najmä tolerovanie pasivity znalca i predĺženie mu lehoty na podanie znaleckého posudku, ustanovovanie znalcov, ktorý už nevykonávali znaleckú činnosť, ustanovovanie znalcov bez potrebnej odbornosti, viedli k porušeniu základného práva na prerokovanie veci sťažovateľa bez zbytočných priet'ahov.

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd v jeho veci takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa I. M., na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, bolo postupom Krajského súdu v Trnave porušené.

2. I. M. priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 200.000,- Sk (slovom: dvestostotisíc slovenských korún), ktoré mu je Krajský súd v Trnave povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Krajský súd v Trnave je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia (2 právne

úkony vykonané v roku 2007 v zmysle § 11 ods. 2, § 14 ods. 1 písm. a) a c), § 16 ods. 3 a § 20 Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb) I. M. v sume 6.296,- Sk (slovom: šesťtisícvestodeväťdesiatšesť slovenských korún) advokátke JUDr. M. K., na jej účet, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez účasti sťažovateľa v súlade s § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťuje, či návrh spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dané dôvody na jeho odmietnutie. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti pravidelne skúma aj to, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné

právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (III. ÚS 263/03, IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 76/06).

Sťažovateľ v sťažnosti namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 36 Sd 267/2004.

Z obsahu sťažnosti a z jej príloh ústavný súd zistil, že krajský súd v namietanej veci rozhodol 21. septembra 2007 uznesením sp. zn. 36 Sd 267/2004. Rozhodnutie v časti, v ktorej rozhodol o zastavení konania, nadobudlo právoplatnosť 18. októbra 2007. Vyhlásením rozhodnutia a jeho doručením, ako aj ďalšími s tým spojenými úkonmi krajský súd vykonal všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie stavu právnej neistoty sťažovateľa. Ďalšie úkony alebo postupy už okresný súd nemohol vykonávať, a preto je možné posudzovať záležitosť so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako vec, v ktorej ústavná úloha krajského súdu pri odstraňovaní právnej neistoty sťažovateľa skončila (II. ÚS 76/06, II. ÚS 184/06).

Ústavný súd vychádza zo svojej doterajšej judikatúry, podľa ktorej ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu na konanie bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len vtedy, ak bola sťažnosť uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva ešte dochádza alebo porušenie v tom čase ešte trvá (I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, II. ÚS 204/03, IV. ÚS 102/05). Sťažovateľ namietal prietahy v konaní krajského súdu, ktorý o jeho veci v okamihu podania sťažnosti nekonal, pretože namietaná vec bola v časti, v ktorej bolo konanie zastavené, právoplatne skončená a v časti, v ktorej sťažovateľ podal odvolanie, sa už v danom čase nachádzala v štádiu odvolacieho konania na Najvyššom súde Slovenskej republiky.

Z uvedeného vyplýva, že krajský súd v čase podania sťažnosti už nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh konania, prípadne prietahy v ňom. Tento stav viedol ústavný súd so zreteľom na podstatu a účel základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov k záveru, že sťažnosť podaná proti krajskému súdu je zjavne neopodstatnená, a preto ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde po jej predbežnom

prerokovaní z tohto dôvodu odmietol (obdobne napr. IV. ÚS 219/03, II. ÚS 1/05, II. ÚS 24/06, II. ÚS 184/06).

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. marca 2008